

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hó. a.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Manifestum.

Kolozsvár, szept. 23.

(B) Megkaptuk hát az elégtételt a chlopy-i attentátumért. A király gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ellenjegyzésével manifeztumot intéz a magyar nemzettel. Engesztelőt? Nem. Kérlelőt? Nem. Mentetőt? Nem. Pedig az a hadiparancs fölháborította a nemzetet és elkeserítette és felbőszítette az országot. Elvárhattuk attól, aki ezt a fájdalmat és keserűséget okozta nekünk, hogy jósággal tenni a hibát, vissza fogja vonni a nemzetet sértő nyilatkozatát.

S ebben a manifestumban mindebből fő sines. Az nem csillapíthatja le a háborgó kedélyeket, nem nyugtathatja meg a felzúgott nemzetet, nem enyhítheti a fájdalmát. Azt a sebet, melyet a hadiparancs alkotmányunkon és nemzeti önértékünkön ejtett az az orvosság meg nem gyógyíthatja, még csak be sem hegesztheti. Pókhálával, nyers paradicsommal, ráolvasással nem lehet mérges sebeket gyógyítani.

Azt a hadiparancsot chlopy-ban adták ki, Körber sugalta, Beck koncipálta, Ferencz József írta alá. A Bécsben kelt manifestum Beck megkérdésével, Körber felülbírálatával és ugyancsak Ferencz József aláírásával jelent meg. Minden ellenségünk ott működött közre abban, hogy Ferencz József hadiparancsa minél sértőbb legyen s a manifestum minél kevesebb elégtételt adjon a sértésért. Csoda-e, hogy a hadiparancs alkotmányunkat meggyalázta, nemzetünket arcu köpte? Csoda-e, ha a meggyűlölt szánt manifestum paprika a nyitott sebre, olaj a lobogó tűzre?

A király a hadparancsban a hadsereghez szól és az a hadparancs a hadsereg előtt szidalmazta meg Magyarországot, degradálta néptörzsét a nemzetet s állította a haduri akaratot az ősi alkotmány helyébe. Elhisszük, hogy ez a szellemében ránk nézve vadidegen, sőt ellenséges hadsereg elhitte a hadiparancs szavait és lelkesedett a magyar nemzetet elkövetett sérelem fölött. Hiszen láthatta ez a közös hadsereg, hogy a dédelgetett irányzat eddig is a központosító törekvése volt. Tapasztalhatta, hogy a hadseregben a magyarságot üldö-

zik és lenézik. Tudhatta, hogy amint a nyelve német, úgy szellemileg osztrák volt. Ez a hadiparancs csak megerősítette a hadsereg balga hitében és felbőszítette a magyar nemzet ellen, mely mind ezeket nem akarja eltűnni.

Az a hadiparancs tehát a hadseregnek szól, annak bódította el a fejét, annak növelte a gőgjét. Ha elégtételt akartak volna adni, ahhoz intéztek volna újabb hadiparancsot, manifestumot, vagy bármit, mert azt kellett felvilágosítani arról, hogy a legfőbb hadur tévedett, mikor a nemzeti akaratát szemben a saját akaratát, az alkotmány ellen a felségjogokat, a törvény ereje ellen a hadsereg hatalmát proklamálta.

De nekünk, nekünk minek magyaráznunk mindezt? Mi egy percre sem hittük el, hogy Magyarország provincia, hogy a magyar nemzet néptörzs, hogy a magyar néphadsereg a király hadserege, hogy vérünket a „nagy egész“ érdekében kell áldoznunk. Nekünk nem kell magyarázni, hogy mihez van jogunk, hogy mi a nemzet érdeke, hogy mi az 1867. XII. t. cikknek intenciója. Azt mi sokkal jobban tudjuk, mint Bécsben.

Mi azt vártuk, hogy a legfőbb hadur sajnálatát fejezi ki, hogy a hadiparancs nem respektálta a magyar alkotmányt. S ehelyett a király sajnálkozik, hogy félreértették „a hadiparancsot nálunk“ Magyarországon.

Azt vártuk, hogy a hadiparancs közjogi botlásait visszavonja s ehelyett a király biztosít, hogy ő örökölt mindenkor szigorúan, hogy a törvényben elvált kötelezettségek becsületesen és lelkiismeretesen teljesítenek.

Joggal követelhetjük azt, hogy a hadiparancsban azon szavai, melyek a képviselőházban folyó vitát a hadsereggel való fenyegetéssel akarják befolyásolni, palam et publice megerősítenek és e helyett a manifestum is arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem enged a hadsereg „egységén“ változtatni.

Mindent várhattunk a chlopy-i hadiparancs után elégtételül, csak azt nem, hogy a király az ország jólétéről való gondoskodást kizárólag magának akarja fenntartani, annak a hadseregét illető ré-

szébe nem enged beleszólást se a népképviselőnek, se a nemzetnek.

Indokoltan várhattunk bocsánatkérést, engesztelő áldozatot, visszavonulást a hadiparancs után, csak azt nem várhattuk, hogy a nemzet szemben a manifestum a királyt proklamálja az alkotmány legfőbb védőjének, a törvény legrigorózusabb interpretátorának, a magyar nemzet önmaga ellenében is megvédő ortalomának. Nem, ezt valóban józan észszel nem várhattuk.

Minő böcs szavak a manifestumban ezek: »Csak a nemzet józansága, higgadsága, minden számba jövő nagy érdek megfontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben is a megpróbáltatástól.« De hát a nemzet józan, higgadt és megfontolt volt eddig is, ha tehát a megpróbáltatás mégis rászakadt a chlopy-i hadüzenettel, ennek oka nem a nemzet.

A király fejedelmi kötelességének tartja figyelmeztetni a nemzetet, hogy ő most is ragaszkodik a kiegyezéshez. Ez a figyelmeztetés fölösleges és jelentőség nélkül való. Fölösleges, mert egészen természetes. Jelentőség nélkül való, mert az a szó, hogy „kiegyezés“ olyan tág fogalom, melybe a hadiparancs mindent beleértett, ami a kiegyezési törvényben nincs benne és mindent úgy magyarázott, ahogy azt az egész magyar nemzet nem értelmezi.

Meggyőződését fejezi ki végül a manifestum, hogy az a szellem, mely a kiegyezési művet megalkotta, ma is él régi erejével a nemzet lelkeiben. Nem, ez a meggyőződés nem igazolt. A kiegyezési műbe vetett bizalom most, a chlopy-i hadparancs óta s a manifestum kibocsátása után is meg van rendülve, meg van gyöngülve s a nemzet lelkében eleven erővel ég a teljes függetlenség, az igazi önállóság után való vágyakozás.

És ezt a manifestumot vélték a bécsi udvari és katonai körök alkalmasnak arra, hogy a nemzetet kiengeszteljék, — megbékéltessék? Nem, hanem valószínűleg ezzel akarták felbőszíteni higgadt méltóságából, törvényes erejébe vetett bizalmából kiugrasztani.

Lehetetlen, hogy a ma összeülő képviselőház erre a legméltóbb választ meg ne adja.

— A hadsereg — velünk. Nem

mondjuk meg honnan, mely városból, de több száz katona aláírásával egy levél érkezett az önálló függetlenségi párthoz. A levél a következő:

1903. szeptember 20 án.

Nagyságos Elnökség!

E hó 20-án *Armebefehl* lett felolvasva. Nyomorult megalázás a magyar katonaságnak. Összetett kezekkel kérjük a pártot, ne hagyja meggyalázni a nemzetet. — A katonaság különbség nélkül a függetlenségi párttal van. Bizzanak bennünk! Mi nem alszunk. S ha az Ur akarja, olyat ütünk a zsarnokság fejére, hogy nem lesz kedve többé bántani a magyart.

Jöjjön aminek jönni kell, álljunk mi! Van még jó gyermek, aki szereti az édes anyát s van még magyar, aki meghal hazájáért. Isten az igazsággal lesz. A hangulat éles, félni nem kell, biztatok bennünk, a vitéz katonákban.

Éljen Kossuth Ferenc és győzelmes pártja!

Az összes katonák.

Tessék tehát megérteni ebből, hogy a katonák, a hadparancs óta politizálnak. S pedig, amin! másképp nem is képzelhető: a nemzet javára, szól ez a politika.

Két királyi kézirat.

Manifestum és kinevezés.

— Express tudósítás. —

Kolozsvár, szept. 23.

Itt közöljük a királyi manifestum hiteles szövegét, valamint Khuen-Héderváry kinevezését. A manifestum a következő:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el láttára azon sajnálatos állapotoknak, melyek kedvelt Magyarországon a politikai életet hónapok óta meddősegre kárthatják és már-már az állami gépezet működését is megakasztják.

Midőn 1867-ben egyfelől magyar Koronám országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a pragmatika sanctióból folyó közös és együttes védelem eszközei felsoroltattak, az 1867. XII. t. c. 11. §-a megállapította, hogy a közös hadsereg egységes vezérletére, vezényeltére és belső vezérletére vonatkozó ügyek Általam intézandók el.

S amini mindenkor szigorúan örökösödtem afelett, hogy az ezen törvény alapján elvált kötelezettségek minden oldalról becsületesen és lelkiismeretesen teljesítenek, ezenképen el vagyok határozva az Engem megillető jogokat is eszoritlanul feltartani és utódaimra érintetlenül átszármaztatni.

Midőn a magyar országgyűlés ezt a jogomat elismerte, nemcsak a monarchia nagy hatalmi állásáról, hanem saját hazája és nemzete erejéről és biztonságáról is akart gondoskodni.

Eppen ezért nem tudnék hozzájárulni oly intézkedésekhez, amelyek végső következményeiben a monarchia két államának a gyengítésére vezetnének és dicső emléktől átvett örökségemet a hanyatlás veszélyének tennék ki. És ugyancsak azért nem járulhatnék azon követelések teljesítéséhez, melyek kipróbált intézmények olyatén átalakítását előzzák, melyek kedvelt Magyarországon érdekeinek nemcsak meg nem felel, de végső következményeiben szent Koronám országainak integritását is veszélyeztetnének.

Másfelől nem zárkózom el a közös hadsereg körében királyi hatalmamból folyó azon intézkedések megvalósításától, melyekre vonatkozólag az utóbbi időben kormányaim az országgyűlés színe előtt már is nyilatkozatokat tettek és a melyek az Önnek Általam megjelölt pontokkal együtt azt a keretet alkotják, a melyen belül én ilyen intézkedéseket megengedhetek tartok.

Magyar nemzetem, a kiegyezés óta örösi haladt. Elégtétellel tapasztaltam azt az örömdetes fejlődést, mint újabb bizonyítékot ama mű bölcsessége mellett, melyet a korona és nemzeti kölcsönös bizalma hozott létre. Így kell annak lennie és így kell annak maradnia ezennel is.

Alkotmányos életünket az isteni gondviselés kegyelme mindeddig megmentette minden komoly megrázkódtatástól. Csak a nemzet józansága és higgadsága, minden számbajövő nagy érdek megfontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben is megpróbáltatástól.

Fejedelmi kötelességem ezért figyelmeztetni a nemzetet, hogy én most is ragaszkodom a kiegyezéshez. Meggyőződésem, hogy az a szellem, a mely e művet megalkotta, ma is él régi erejével a nemzet lelkeiben.

Bízom az Ön belátásában, hogy a szívenhez oly közel álló Magyarországon, annak törvényes képviselőit, atyai szándékaim felvilágosítja és a mai, az országra és a monarchiára veszedelmes helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja.

Ebben a föltevésben arra határozottam el Magamat, hogy Ön az új kormány megalkotásával megbízzam, miről Önt a mellékelt kéziratommal értesitem.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

A kinevezés szövege a következő:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökkommé ezen-nel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem és a miniszterium megalakítása iránti javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

TÁRCA.

Roxána.

Írta: Kápolnai.

Forrón tűzött a júliusi nap égető sugára a környű, ernyőtlen kis kocsiiban ülőkre. A tikasztó hőségben az öreg Rétfáy kamarás ur annyira elálmósodott, hogy jórakarat bolygott kopaszodni kezdő deres fejével, s ha mellette nem ül unokaöccsese s egyetlen örököse Rétfáy Andor, — nehányszor le is csuszhatott volna már a kocsi üléséről.

A rekkenő melegben a kocsi nem nagyon nógatta a lovakat, lassan poroszkáltak azok az Aranyos montén. A folyó csendesen szunnyadt medrében, egy csepp fodroska se látszott felületén. A víz partján elterülő puha zöld pázsit selmés fűszálai hasztalan epedtek hűs légáramlat után; a nap perszelő sugarai elől, még a szellő is elült a bokrok aljában. Az érc-hegység félkörben húzóódó lánctalánának egyes kiemelkedő csúcsai, — tükörlapként csilámlottak a nap vakító fényében. Távolságtól a fenyő erdők haragos zöldje feketén sötélt a pártalan, izzó levegőben. A fenyő óriások modorosan koronája alatt meglapulva hűsültek a máskor fürge mókások. Se lombsuttogás, se madárdal. Csend, némaság köröskörül.

Sziesztát tartott a természet.

Az ifjú Rétfáy Andor ébren álmodott. Lelkében a kielégíthetetlen szenvedély kintó vágyakozásával, — szívében forró vérenek minden cseppjével, lázasan sóvárgott az eltűnt kedves után. Gondolataiban, szüntelen ama boldog óra emléke körül csapongott, hol először látta Roxánát, a szépséges oláh

leányt. Ez eltűnt érzésem s az örült hajszá, egyfelől — hogy feltalálhassa szerelmét, — másfelől a nagybácsi erőszakossága, ki — mindenáron megakart házasítani, — gyötrelmessé, elviselhetetlenné tették napjait, életét.

— Roxána! — sóhajták önfelédten ajkai!...

Alig egy hónapja, hogy Rétfáy Andor hazatért. Külföldön fejezte be tanulmányait. Agglegény nagybácsija ide is, oda is elvitte már, ahol csak számottevő szép leány van a vármegyében; vége-hossza sícs a háztűznéző-snek.

A hosszú listának immár a végére jutottak. Ma, mielőtt utnak indultak, így szólott az öreg ur unokaöccséhez: Adta kölyke! Vége legyen a válogatásnak! Ezt a leányt hagytam utoljára... Itt nem engedek... Ezt feleségül kell vened... Punktum!...

Hogy miért éppen ezt a leányt hagyta utoljára a nagybácsi? Az az ő titka... Ez a leány volt pedig a kedvence... Hő börtös!... Hőbörtös! Szokta mondogatni; — ha látta, mint száguld már kora hajnalban tüzes paripáján, kíséret nélkül — a mezőkön, vagy ha oláh fátának öltözve, öreg dadájával felkereste a vásárokat, buskukat, hol bizony nem egyszer kerülhetett volna bajba, ha idejekorán meg nem szövik. De finom érzése s helyes női tapintata mindig kivezette a hinárból.

Mig unokaöccse három évig a külföldi egyetemeket járta, sokat irogatott neki felőle; levelei telve voltak a szomszéd birtokos csodaszép lányának magasztalásával; de csinyjeiről nagy bölcsen halgatott. Néhanéha megjegyezte ugyan: Látszik rajta, hogy anya nélkül nőtt fel; szabadon van nevelve.

Egyszer meg azt szúrta oda zárjelbe:

Olyan ez a leány, mint a szilaj csikó... a te erős kezű talán megtudná fékezni...

Mikor hazakerült Rétfáy Andor az ősi kuriára, első szereplése egy bányász ünnep volt. Nagybátyját, mint bányatulajdonost kellett helyettesítenie. Ott látta, ott ósmerte meg Roxánát. A kiválóított bányabéjart mellett a fellobogóztól oszlopok egyikénél állott egyedül. A színes lobogók festői keretét nyújtottak büszke és mégis bájos tartású feje körül. Olyan volt, mint egy édes álomkép... Sugár, karcu természetű az oláh nők festői öltönye a dusan sivarott patyolat ingváll pirossal tarkított kátrina simul.

Fényes fekete haja hosszú fonatokban omlott le vállain: arcának hamvas üdösége, szép metszésű ajkainak pajzán mosolygása s a mély tűző ibolya szemek csábos pillantása annyira megbűvölték Rétfáy Andort, hogy még akkor is igézet alatt állott s nézte, nézte az üres oszlopot, mikor a fiatal leány rég ellillant, eltűnt az ünneplő sokaság között.

Csak később fedezte fel újra, amint félre vonulva nézte a táncoló párokat.

Rétfáy Andor szerelemről ittasan sietett hozzá s megszólította:

— Miért nem táncolsz?

A leány összerezzenett, de a másik pillanatban dacosan vállatvonva, szemléstűve felelt:

— Nincs kedvem...

— Velem sem?

A leány, feltekintett s amint belénézt azokba a reá tapadó s szerelemről lángoló gyilkos szemekbe, hirtelen, szédüléssel megkapta, öntudatlanul átengedte magát az ölelő karoknak s a tánc hevéből, vagy még inkább az édes süttőgásra, szívben ébredő szerelem tűztől kipirult arcát pillanatra elrejté az ifjú kebelén,

majd felriadva kiszakította magát a szorosan ölelő karokból s elmenekült.

— Roxána! Roxána! — kiáltá most egy öreg anyóka s ész nélkül futott a leány után.

Rétfáy Andor csak most tért magához. Kábult, ittas volt a gyönyörtől, szerelemtől. Még érezte a lágyan hozzá simuló bájos ifjú test melegét, de azt is érezte, hogy szívét, nyugalmit elvitte a lány öröke.

— Roxána! sóhajták ajkai önkéntelenül.

A szép Roxána mintha eltűnt volna a föld színéről.

Már látszott a piros fedetű kastély tornya a fenyvesek között, midőn Rétfáy kamarás ur felébredt álmából... Nagyot nézett... Egyedül ült a kocsiában.

— Hm! — mondá... Megszökött a kölyök... A fiatal vérenek mozgás kell... Hadd járassam a lábait.

Andor ur ugyancsak jártatta a lábait, futásnak is beillt volna, a mint haladt az erdei gyalogösvényen; nem tévesztve szem elől a sűrűből ki-kivilláló, pirossal tarkított kátrinczát... A büszke tartású, sugár növesű oláh leány kezében kis kosárkával epert szedegedett; fényes fekete haja hosszú fonatokban libegett utána.

Jól bent jártak már az erdőben. — A nyirkos, sűppedékes talaj felfogta a lépések zaját; de Rétfáy Andor szíve zaka- tolaszt mintha meglehetett volna hallani... A leány megállott... figyelt... kis kezét szívére nyomva mérsékelni igyekezett a lázas dobogást, mely majd szétrepesztette kebelét... A delej édes érzése rezgett át tagjain s lílvege, nyitott ajakkal várt... vára-kozott... Egy pillanat s előtte állott a szeretett ifjú: Rétfáy Andor.

Örült, nagy szerelme egyetlen kiáltásban olvadt fel:

— Roxána!

A kis kosárka eper a földön s a leány az ifjú karjaiban pihent.

Roxána tört előbb magához, finom érzése megmuta, hogy a szerelmes együttléte- nek véget kell szakítani. A néklű, hogy el- árulta volna magát — bár annyit sejteti engedett, hogy a kastélybeliekhez tartozik — elvált az ifjútól, — külön-külön, más ösvényt választva a kastély felé.

Rétfáy Andor kész volt az ördöggel is szembe szállani Roxánáért.

Rétfáy kamarás ur, már a kastély gyönyörű parkjában sétált a kedves házi gazdával. A kastélyból kiáltás nyílt az erdei utra.

— Ilyenek a mai fiatalok, — veszi fel a beszéd fonálát újra a kamarás ur. Mindegyik a maga feje után jár.

— Eppen mint az én leányom, mondja rá a házi ur. Sohase tudom merre kóborol... Önéjű az igaz... de a sziv!... az arany! Most kissé alább hagyott boldonságai. A bányász ünnep óta — hova akaratomon kívül — dadájával elment, — mintha kicsérélték volna; azóta csak az erdő büjje és a magányt keresi.

Ni...ni, — éppen ott jön, most fordult a kastély felé. Menjünk elibel!

— Amott pedig, — mondja a kamarás ur, az ellemkező utra mutavira; — unokaöccsém közele... Menjünk elibük...

A leány és ifjú egyszerre értek a főbejárathoz s még idejök sem volt össze- szedni magukat, midőn a két öreg egy- szerre mondja:

— Leányom!

— Unokaöccsém!

Ilyen boldog két szerelmezt a világ, a mióta fenn áll, — sohase látott...

A szabadelvűpárt délelőtti értekezlete.

— Express tudósítás. —

Budapest, szept. 23.

A szabadelvűpárt tudvalegileg délelőtti is tartott értekezletet, melyről a következő tudósításunk számol be:

Az értekezletet báró Podmaniczky nyitotta meg. Három iránymutatást konstátált. Vannak olyanok, akik feliratot akarnak, mások határozatot, mások viszont az agyonhallgatást. (Általános tiltakozás.)

Héderváry gróf közölni, hogy az értekezletet mára halasztották, érti, hogy a párt állást kíván foglalni, ennek a hatása alatt már szombatot kiadottot egy nyilatkozatot, amelynek tartalma ismeretes. A felség, mint legfelsőbb hadur nem akarhatja a nemzet hátrányát. Engedjék meg, hogy a királynak hozzá intézett legfelsőbb kéréseket felolvassa. (Fölolvassa a királyi kéréseket.)

Ezen két kéziratból kiválik, hogy a király alkotmányos jogainak tudatában van és hogy a felség chlopy-i megnyilatkozását félremagyarázni nem lehet. A nemzetnek legfőbb kincse a bizalom a király és a nemzet között. Ezen manifestumban meg erősítették bizonyos változások a hadseregben és hogy ezek érvényesítése bekövetkezik, ezt a felelős kormányra bizzák. Különösen új az, ami a katonai nevelésre vonatkozik, hogy a magyar elem feltétlenül szaporodása a hadseregben újabb alapítványi helyekkel biztosításuk, a magyar nyelv nagyobb mértékű ápolását pedig azzal érik el, hogy a tantárgyak nagyobb része magyar lesz. Ez által is biztosítatik a magyar nyelv érvényesülése, mert éppen a nyelvnek iskolákban való ápolása emeli a magyar szellemet és a kultúra iránti fogékonyságot. A részletekről többet nem nyilatkoztak. Majd ha a megalakítandó kormány programját adja, tüzetesen fejt majd ki mindent, most még csak saját személyére nézve kijelenti, hogy amikor alávetette magát a királynak, azt kizárólag abból a célból tette, hogy a királyi felelős személy fedezze, és kijelenti, hogy nem szándékozik véglegesen kormányon maradni és jelenleg a király és a nemzet közti elteréssel alkotmányos uton kívánja közvetíteni. A király és a nemzet közti jó viszonyt csorbítatlanul kívánja fenntartani. Ez az ő óhajja, és hiszi, hogy azt akarja a nemzet és a szabadelvű párt is. Apellál a szabadelvűpárt hazafiságára. Meg van róla győződve, hogy ez a manifestum országsszerű meglegedést és megnyugvást kelt.

Apponyi Albert gróf: Héderváry gróf utolsó szavainak sulya alatt áll. Mégis lehetnek tartja, hogy végleges véleményt mondjon, legkevésbé mondhat véleményt a manifestum kiadásának helyességére, tényére, tartalmára. Az ő véleményét egyelőre függőben tartja. Az eddig ismertek köre: az idő. Mi csak a chlopy-íjestről beszélünk, de a manifestumban vannak mások is. Ha Khuen gróf azt, a mit itt mondott, a képviselőházban a felség megbízásából ismétli, akkor szóló ezután nem lesz semmi javaslatot. Melegen gratulál Khuennek, hogy a miniszterelnökséget ebben a válságos helyzetben elfogadta.

Hieronymi Károly: Az a véleménye, hogy a párt már most megállapodásra jusszon, egyébként gratulál Khuennek a kormányelnökséghez. (Vegyes tetszés.)

Sághy Gyula: Kijelenti, hogy Apponyival mindenben egyet ért.

Khuen-Héderváry: Holnap még nem tehet nyilatkozatot, mert hivatalosan még nem áll a képviselőház előtt, mindazonáltal a párt már ma hozhat határozatot.

Miklós Ödön: A királyi leirat alkotmányos formák között történt és hogy Khuen kijelentette mi a célja, ennél fogva tisztában van véleményével és indítványozza, hogy a párt még ma este értekezletet tartson, határozathozatal céljából.

Tisza István gróf: A kérdéseket tisztázni kell: két kérdésről van szó. — Egyik a Chlopy-i parancsban való állásfoglalás, mert ez holnap a Házban szóba jön; Héderváry gróf pedig, a ki éppen a felelősség viselése miatt vállalta a missziót, nyilatkozni kell, tehát az erre vonatkozó pártmegállapodásnak meg kell jenni, ha ez a párt, mint párt élni akar és ha továbbvergődni nem szándékozik. Foglaljon tehát már most állást a másik kérdés a katonai engedmények dolog, a melyben már csak a megalakult kormány nyilatkozhatik.

Apponyi Albert gróf: Ugy látja, hogy félreértették. Csak azt kívánja, hogy készületlenül ne menjenek be a határozathozatalba, hanem majd csak akkor határozzanak, a mikor a miniszterelnök a Házban nyilatkozott, a mit itt kilátásba is helyezett. A miniszterelnöknek itt tett nyilatkozatára most nyilatkozni nem tudna, de nem bánja, ha a párt délutánra értekezletet tart. Nem tartja azonban idomosnak, hogy pártkörben tett nyilatkozat alapján foglaljon állást a párt, ő a maga részéről még délután sem tudna nyilatkozni.

Tisza István gróf úgy látja, hogy Apponyival a dolog praktikumára nézve egyet ért. Ne hozunk addig tehát érdemleges határozatot, míg felelős kormány nincsen.

Apponyi Albert gróf: A miniszterelnök holnap nyilatkozni fog, idomos, hogy a Ház addig határozatot ne hozzon.

Kubinyi Géza: Ha Apponyi mint Házelnök biztosítást nyújt arra, hogy a Chlopy-i dolog holnap a Házban tárgyalásra nem kerül, akkor hozzájárulna ahhoz, hogy a párt ma határozatot ne hozzon, de miután erre biztosítást nem nyújt, állást kell foglalnunk. Szembe akar nézni akár az őrdögnek, akár a kigyónak, határo-

zatot kell hoznunk, megnyugvást találunk-e a manifestumban és Khuen kinevezésében. Ivánka Oszkár: Mig Héderváry a Házban nem nyilatkozott, ne foglaljunk állást.

Hegedűs Sándor: Apponyinak és Tiszának véglegesen egyesített indítványát támogatja.

Gorove László: A kormánynak a Házban a katonai kérdésekről is kell nyilatkozni és pedig aktíve.

Apponyi Albert gróf: Ha a többség ma kívánja tárgyalni a Chlopy-i esetet és ebben határozatot hozni, akkor ehhez is hozzájárul.

Szentiványi Árpád: A mai értekezleten csak a Chlopy-i esetet kívánja tárgyalni.

Héderváry gróf: Miután látja, hogy a többség óhaja, hogy a Chlopy-i ügyben ma hozzanak határozatot, — ebbe beleegyezik.

Podmaniczky báró pártelnök az értekezletet ily értelemben d. u. 6 órára hivatja össze.

A szabadelvűpárt esti értekezlete.

A politikai válság.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 23.

A szabadelvűpárt, melynek belső forrongásáról oly sokat hallottunk az utóbbi időben továbbra is hű maradt önmagához. Heteken át kiabáltak az ó-szabadelvűek, a nemzeti pártiak nemzeti jogokért és most: nos most újra lecsendesedtek és ott maradtak a hatalom hívós árnyékában. Gróf Apponyi nincs a szabadelvűpárt értekezletén; csatlósai, hívei Ivánka, Szentiványi belenyugosznak mindenbe. Zsebrevágják a chlopyi hadparancsot, megemésztik gróf Khuen-Héderváry új süttöt miniszterelnökségét, a királyi kézirat sérelmes részeitől szó sincs: míg ilyen a mi parlamenti többségünk; míg ilyen gyáva addig megérdemeltük, hogy megrugdossanak bennünket Ausztria és egy bányon a jogainkkal a korona mint eddig. A szabadelvű párt tehát ne számoljon a nemzettel. De annál inkább remélik, hogy az ellenzék helyt áll továbbra is: a gránicsár úgy fog ismét eltávozni, mint első miniszterelnöksége alkalmával, vagy még rosszabbul. Mint a szabadelvűpárt alábbi tudósításából olvassuk, Podmaniczky Frigyes a szabadelvűpárt ősz elnöke lemondott ezen állásáról.

E lemondás nem kis jelentőségű és aggodalmakat kelt. Valami olyan dolog készül, amikor a Podmaniczky már nem akarja vezetni a szabadelvű pártot.

Különben azok után, amik eddig történtek, meglepetés alig érhet bennünket. Khuentől minden kitelik még ezután is.

Magáról az értekezletről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Budapest, szept. 23.

Az értekezlet.

Nagy élénkség közepette nyitotta meg este 6 órakor a szabadelvűpárt értekezletét br. Podmaniczky Frigyes elnök.

Nyomban Andrassy Gyula gróf állott fel szólásra, hogy előterjessze határozati javaslatát.

Kiindulva ama általános izgatottságból, amelyet a hadparancs okozott, kijelenti, hogy ő Felsége ismeretes alkotmányos érzésénél fogva eleve kizárta volt, hogy e megnyilatkozásnak oly értelme legyen, mely a magyar alkotmányra nézve sérelmes. A miniszterelnöknek azonban a mai — és a király felhatalmazásából történt — nyilatkozata erre vonatkozólag az utolsó kétséget is eloszlatja, amiért is a párt e felett napirendre tér.

A szabadelvűpárt egyhangulag elfogadta Andrassy javaslatát.

Ivánka szerint a mai értekezlet két dologért kéretett: egyik a hadparancs, melyben most már egyhangu határozat hozott, a másik a katonai dolgok, miért is felveti a kérdést: amennyiben Khuen-Héderváry az utóbbi kérdésben is nyilatkozott és reflektált, nehogy az értekezlet halgatása azt a látszatot keltsen, hogy a párt is tudomásul vette, felmerül az a kérdés, nem volna-e szükséges ebben is határozni. A király nem tudja, hogy a katonai kérdésekben mi a nemzet akarata, mert csak 12 férfit hallgatott ki, azok is ellenkező véleményben vannak a katonai követelések mértékéről, még kevésbé ismeri ő Felsége a szabadelvű párt véleményét, ezért óhajtja, hogy ebben a kérdésben is állást foglaljanak.

Tisza István szerint az előbbi határozat lényegével ellentétbe jöttének, ha most ezen kérdésekről is tárgyalnának. Ezen kérdésben a határozat végkonklúziója, hogy akkor határozunk, ha új kormányval állunk szemben, mely viseli is a felelősséget és a katonai kérdésekkel szemben programot ad. Akkor azután szükséges lesz, hogy a szabadelvű párt egyszer már mindenkorra, minden kértélmettséget kizárólag határozzon. (Élénk tetszés.)

Szentiványi helyesli az Ivánka által felhozottakat, de mégis Tisza István véleményéhez járul hozzá. Csak az a kérdés: ha az új kormány megalakul, lesz-e a pártnak alkalmja a hozzászólásra. Az a véleménye, hogy az új kabinetnek, a Házban

való bemutatkozása előtt tárgyalják le ezeket a kérdéseket és foglaljon a párt állást.

Az elnök lemondása.

Podmaniczky Frigyes br. kért ezután szót magánügyben. Megköszöni a párt támogatását, melyet eddigi elnöki minőségében tapasztalt. Aggkorára való hivatkozással azonban bejelenti az elnöki állásról való lemondását.

Hódossy Imre érzi, hogy e pillanatban nem halgathatnak, hanem hálát kell mondaniok Podmaniczkyknak, ki oly hosszú időn át, oly példásan viselte tisztét. Kéri, ha nehezebb esik is, e pillanatban ne hagyja el helyét, mert most az 1867-iki kiegyezés épségének védelmére mindnyájuknak össze kell tartani.

Podmaniczky Frigyes meghatva közölni meg az óvációt, de kéri, hogy mentse fel az elnöki tisztségtől mihamarabb.

Az elnök éltetése közben az értekezlet berekesztetett.

Lázongások a biharmegyei községekben.

A szociálisták tüntetése.

Kolozsvár szept. 23.

Ijesztő hírek érkeznek egyre Bihar-megye egyik-másik vidékéről. Tegnap is három község lázadásáról adunk hírt. — Hasonló hírek érkeznek más községekből is. A biharmegyei szociálisták izgatni már ájtárnak a szomszéd vármegyékbe is.

Ilyennek hírt jelentik most Elekről, de szerencsére eddig nem került komolyabb következményekre a dolog.

Vasárnap délelőtti nagy csoport szociálista ment különös jelvényekkel Bihar-megyéből az aradmegyei Elekre és a piacra csoportosítva a parasztokat, azokat izgatni kezdte. Nagy Sándor eleki szolgabíróasági irnok, miután se a főszolgabíró, se a szolgabíró nem volt otthon, kiment a piacra és megkérdezte tőlük, hogy mi keresni valójuk van itt.

A biharmegyei szociálisták erre az irnokot és több társát, akik vele voltak, megrohanták úgy, hogy azok kénytelenek voltak menekülni. Előbb a jegyzői lakba futottak. A szociálisták erőszakkal be akartak oda hatolni, de nem sikerült. Időközben a szolgabíró irnok a jegyzői lak hátsó kijáratán elmenekült és a szolgabírói épületbe rejtőzött.

Az esetről jelentést tettek az alispáni hivatalnak, valamint a Kertészon, fivére látogatására időző Mladin Miklós eleki főszolgabíróknak. A bihari szociálisták izgatják a földmívelő munkásokat, hogy a kukorica-törésnél az eddigi munkabéért ne vállaljanak munkát. A munkások ráállottak s már azt a fenyegetést hangoztatták, hogy a ki munkába mer menni azt agyonverik.

A helyzet annyira izgatott a községben, hogy Kétegyháza-ról és Gyuláról nagyobb számú csendőrt rendeltek Elekre. Vasárnap ugyancsak az eleki járás területén, Arad-Szentmártonban volt szociálista gyűlés, a mely azonban különös események nélkül folyt le.

Szépősn, a véres zendülés színhelyén tegnap akartak népgyűlést tartani a szociálisták. Készültek is rá s némelyek tartottak attól, hogy az esetleg zavargásnak lehet az okozója, de a gyűlést nem tarthatták meg, mivel Budapestről nem jött meg a várt szónok s így azt holnapra halasztották.

Azt a hírt kapjuk, hogy Bihar-megye egyik községében Arad-megyével szomszédos részen valóságos ostromállapot van. A községben is megzavart, fölzáratott népet az ex-lex-állapot körülményei annyira felbőszítették, hogy a legnagyobb katasztrófától is lehet tartani.

Dés a nemzeti követelések mellett.

Dés nem fizet adót.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 23.

Kiskunfélegyháza példáját egymásután követik a hazafias városok és megyék.

Ma a mi közelünkben, Dés városából kapunk hírt a hazafias példa követéséről.

Ugyanis, mint dési tudósítónk írja, dr. Kustár Gyula és társai beadványt intéztek a polgármesterhez, melyben rendkívüli közgyűlés sürgős összehívását kéri.

A lelkes hangú beadvány következő szöveg:

„Magyarország már öt hónap óta törvényen kívüli állapotban van. Felelős kormánya lemondott. A válság beállt. Ő felsége a lemondást elfogadta, de a válság mindezeideig megoldást nem nyert.

Valamint a kormány lemondása előtt hónapokon keresztül törvényen kívüli állapotban volt az ország, — úgy feltehető, hogy egy újonnan kinevezett felelős kormány sem lesz képes — ha nemzeti engedményeket nem hoz — a törvényes állapotot helyreállítani.

Kiszolgált katonáinkat a törvény ellenére rendeletekkel tartják vissza.

Már pedig mi ezen törvényen kívüli állapot, ezen alkotmányellenes felfogás érvényesülésének támogatói és előmozdítói nem akarunk lenni.

Ép ezért elsőrendű hazafias kötelességünknek tartjuk alkotmányos — önkor-

mányzati — uton érvényt szerezni annak, hogy a polgárság az adók és illetékek önkéntes befizetésétől való tartózkodással állja útját az alkotmányellenes felfogás érvényesülésének.

Mindezeknél fogva alólírott városi képviselőtestületi tagok, kériük a tekintetes polgármester urat, miszerint ez ügyben sürgősen egy rendkívüli képviselőtestületi gyűlést összehívni méltóztatásuk, melynek tárgyai:

1. Állásfoglalás a nemzeti követelések mellett.

2. A kiszolgált katonák hazabocsátása.

3. Az adósszedő közegek utasítása, hogy semmiféle állami adót vagy illetéket ne ne szedjenek és az önkéntesen fizetőktől el ne fogadjanak mindaddig, míg a törvényen kívüli állapot tart.

A rendkívüli közgyűlést még e héten, legkésőbb azonban a jövő hét első napján megtartják s a képviselőtestület, melynek hazafiságához kétség sem férhet, bizonyára egyhangulag fog állást foglalni a nemzeti követelések, a magyar nyelv jogai mellett s egyhangulag fogja kimondani, hogy Dés városa az ex-lex alatt semmiféle állami adót be nem szed és a városi adóhivatalt eltiltja attól, hogy állami adóbefizetéseket fogadjon el.

Elég volt már a tapintatosságból. Mutassuk meg ennek a lehadparancsolt „néptörzs”-nek az erejét.

Hadd lássuk, mit csinálnak Bécsben az illetékes és legilletékesebb körök, ha megtagadjuk a kormányzás eszközeit, ha megtagadjuk az adófizetést. Mi bírjuk tovább. Minél erősebb e tekintetben az elhatározás és összetartás, annál biztosabb a siker. Minél kevésbé tápláljuk a rendszert, annál hamarabb belepuzzol.

Mit csinál a kedves „közös és egységes hadsereg”, a „meine Armees”, ha nem lesz mit egyék.

A legfőbb Hadur fogja talán fenntartani? Nem hiszünk!

Elő tehát az adómegtagadás kipróbált fegyverével!

Félegyháza városa és Hajdúvármegye megadták a példát, miként kell a hazafias városoknak és vármegyéknek eljárni. Azt követni hazafias kötelessége minden városnak, minden megyének.

Kövessük mindannyian!

Gyilkossági merénylet egy pénzeslevélhordó ellen.

— Express tudósítás. —

Budapest, szept. 23.

A főváros egyik legnépesebb utcáján, ahol ezer meg ezer ember jár-kel s legpezsgőbb élet uralkodik, páratlan vakmerőséggel követek el egy a kolozsvári Bürger-esthez hasonló rablógyilkossági merényletet egy pénzeslevélhordó ellen. Noha a ház előtt tömörkedő ember járt-kelt és nagy nyüzsgés volt az utcán; noha a fölháborító merénylet a lépcsőházban történt, mégis sikerült a rablógyilkosnak elmenekülnie és magával vitte a zsákmányt is. A merényletről az alábbi tudósításban számolunk be részletesen:

Az áldozat.

Boda István 44 éves, komárommegyei, köcsi-i születésű postakézbesítő ma reggel a Verseny-utcai 70-es számú kézbesítő postahivatalban jelentkeztet rendesen szolgáltatására. Magas, erőteljes ember, aki körülbelül 3—4 esztendő óta áll a posta szolgálatában és mindig igen megbízható embernek bizonyult. Átvett 5306 korona értékű kézbesítést készpénzben és utalványokban. Elindult annak rendjén módja szerint a kocsival. A kocsis neve, aki a lovakat hajította Teszarek József volt és a 364-es számú kocsival mentek tovább.

A kézbesítést Boda István a József-körút 2-ik számú házban kezdte és kézbesített pénzt és pénzeslevelet ebben a házban, — valamint a 8-as számú házban is.

A merénylet.

Azután beírt a József-körút 14-ik számú házba. — Háromemeletes, hatalmas épület ez. Fölment a harmadik emeletre. Ott elvégezte a dolgot és gondatlanul, semmi rosszat sem sejtve eljutott a második emeletre.

Ott egy fekete ruhába öltözött ember, akin bő köpeny is volt, hirtelen odaugrott és egy baltával hatalmas csapást mért a kézbesítő nyakszirtjére. — A vér azonnal elborította, mert a balta óriási tárogató sebet ütött rajta. Boda Vilmos el-esett. A merénylet hirtelen lekapta róla a pénzes táskát és magához ragadta azt. A merénylet, a mikor látta, hogy csapása nem volt halálos, késsel esett neki az áldozatának és szíve tájékán megegyezően hatalmas sebet ütött rajta. Azután nem törődve tovább áldozatával, nem nézve, él-e vagy meghalt-e az áldozat, lerohant a lépcsőkö-

A kapu előtt Kramer Hermin nevű cseléd, a ki ugyanabban a házban szolgált Fihh A.-nál, karján megragadta a merénylet, mert hallotta, a mint valaki a lépcsőn ki-álltotta:

— Jaj, a pénzem!

— Hová viszi ezt a pénzt? — kérdezte rémülten a szakácsné.

A merénylet a felhoz vágta a szakácsnét, a ki látta, hogy a táskát a köpeny-gebe takarja és áfut a Rökk Szilárd-utcarra nyíló 4-ik számú átjáró-házba. A merénylet

befutott oda és csakhamar eltűnt a szakácsné zemei elől.

A tett után.

A József-körút 14-ik számú ház lépcsőháza tele van vérről és iszonyu hatást tesz a szemlélőre. A ház előtt, miután a földi hirt villámgyorsan terjedt el, óriási néptömeg verődött össze, mely sokáig ácsorgott ott és felháborodva tárgyalt az merényletet.

A súlyosan megsebesített kézbesítőnek még volt annyi ereje, hogy a második emeletről az első emeletre levánszorgott. Ott folyton csak azt kiáltotta:

— Jaj, a pénzem!

Az első emeleten a nagy vérvesztésé folytán elszédült és elesett. Csakhamar megérkeztek a mentők, akik a súlyosan sérült ember seibe az első kötést alkalmazták, aztán beszállították a Rókus-kórházba. Rögtön a műtő-asztalra fektették és hozzáfűzték a sebek bekötéséhez. A súlyosan sebesült embert a 32-es számú szobában helyezték el. A szerencsétlen ember mondott egyet-mást a merényletről, de összefüggéstelenül, mert csakhamar mély ájultság vett rajta erőt. Az orvosok veszedelmesnek, de nem föltétlenül halálosnak mondják állapotát.

A tanuk.

A merénylet, mint említettük, a Rökk-Szilárd-utca 4-ik számú átjáró házon át menekült. Onnan valószínűleg a vényomok után és járőreik valomásai alapján üldözik tovább a merénylet. Egy Stern Elemér nevű pincér jelentkezett a Népszínház-utca és József-körút sarkán levő postahivatalban és jelentette, hogy a merénylet tiszta fekete ruhában volt és bő köpeny volt rajta.

Megállapították, hogy a táskában, melyet a gonosztervű magával vitt, körülbelül hatszáz korona készpénz lehetett.

Mint Budapestről táviratozzák Láng Lajos kereskedelmi miniszter Boda családjának 200 koronát utalványozott ki. Az elrablott összeg 527 korona 39 fillér. A levélhordó sérülése életveszélyes.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, szept. 23.

— („Protestáns Irod. Társaság” gyűlése Nagyváradon.) A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság nagyváradi gyűlése tegnap vette kezdetét. A gyűlésre az ország minden részéből összejöttek a magyar protestáns egyház előkelőségei, kiket érkezősük alkalmával nagy ünnepségekkel fogadtak a nagyváradiak. Városunkból dr. Bartók György ev. ref. püspök és Nagy Károlyi teológiai tanár vesznek részt a gyűlésen.

— (Szakosztályi ülés.) Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága I. jogügyi és II. pénzügyi szakbizotts. tagjai ma, szeptember hó 24-én s esetleg a rá következő köznapokon, mindenkor d. u. 3 órakor, a Városház nagyertermében együttes ülést tartanak. Az ülés tárgyai: 1. Előterjesztés a kolozsvári légszusztyár ellen folytatott vizsgálat tárgyában, a tisztifőgyőrség véleményes jelentésével. 2. Előterjesztés a százfenesítő végleges vízmű munkáinak a Celleringgyárral való leszámolása tárgyában. 3. Előterjesztés a régi vízvezeték gépház két darab használaton kívül helyezett kázanájának eladása iránt. 4. Előterjesztés a közbiztonsági légkötő és műgyártó berendezésének végleges átvétele tárgyában a mérnöki hivatal véleményes jelentésével. 5. Benjamin Herman festőművész-növendéknek ösztöndíj, esetleg segély elnyerése iránti kérése.

— (A magyar orvosok és természetvizsgálók helyi bizottságának vándorgyűlése.) A magyar orvosok és természetvizsgálók Kolozsváron tartott vándorgyűlésének helyi bizottsága, a tudományegylemi aulában, e hó 24-én (csütörtökön) délután 4 órakor tartja záró ülését a következő tárgysorozattal:

Jelentések a helyi bizottság s ennek albizottságai: a fogadó-, az elszállásoló-, (elnöke Farkas Géza dr.), a kalandoló- (elnöke Rigler Gusztáv dr.) és a kirándulósokat rendező (elnöke Török Imre dr.) bizottságok működéséről. A pénztári számadás előterjesztése (Virányi István.) Jelentés a számadás felülvizsgálásáról. (Merza Lajos és Szabó Dénes dr.) Indítványok. A helyi bizottságnak erre az ülésére külön meghívót nem bocsátottak ki.

— (A „Joghallgatók Segélyegylete”) szeptember hó 26-án, (szombaton) d. u. fél 5 órakor tartja első alakuló közgyűlést a jogi kar II. számú tantermében, melyre a tagokat tisztelettel meghívja a Segélyegylet vezetősége. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Szűnidei választmány beszámolója. 2. Szűnidei választmányi lemondása. 3. Korelnök-választás. 4. Elnök és a többi tisztviselők választása. 5. Indítványok, interpellációk.

— (Halálozások.) Szász Domokos a gyimesi határszéli állomás volt szolgabírája f. szeptember 20-án Nagyszebenben elhunyt hosszas szenvedés után 30 éves korában. A korán elhalt derék ifjút gyászolják: özvegye szül. Csergő Lenke; szülői: Szász János és neje Nagy Julianna és egyetlen testvére: Szász Károly Kolozsvár-megye főszármveője. — Mely részvétellel értesültünk arról, hogy Ács Sándor az óvári „Kis pipa” vendéglő tulajdonosa tegnap szívizélethűs következtében meghalt. Az elhunytat, ki derék polgári volt, Kolozsvárnak, nagy család gyászolja.

— (Kolozsvári gyermekmenhely építés.) Tegnap délelőtti tartatott meg a kolozsvári gyermekmenhely építkezésére vonatkozó árjelítés a főispáni hivatalban. A bizottság elnöke: gróf Béldi Ákos főispán, jegyzője: Fiala Géza kir. s.-mérnök volt. Az érdeklődés ezen építkezés iránt — a most pangó ipari viszonyok miatt — igen nagy volt, úgy hogy 3 építőmester és 37 szakiparos pályázott. Az építőmesterek közül legelőször ajánlatot a kőműves, ács, tetőfedő stb. munkára Fodor Zsigmond kolozsvári építész mérnök és társa tette, kinél mintegy 4000 koronával drágább ajánlatot Rekling és Spada cég tett és legdrágábbat Reményik Károly építész-mérnök tett. — A szakiparosok közül az asztalos, lakatos, mázoló munkára a Kisiparosok építő és termelő szövetkezete tette a legelőször ajánlatot, üveges munkára Hunwald L. és fia. Szobafestő munkára Tomán Béla, a vízvezeték és csatornázásra Tórs és Ormai cég. A Spitzer C. cég ajánlatát csupán 16 koronával drágább, mint a Tórs és Ormai cég ajánlata és így miután csekély különbözetről van szó, nem lehet tudni melyik cég kapja meg a munkát. A többi ajánlattevőnél előreláthatólag a megnevezettek fognak a munka kivételével megbízatni. Az ajánlatok átszámláltatnak és a döntés holnap este az érdekeltekkel közölhető. Az épület román stílusban van tervezve és gazdagítani fogja szép középületeink számát.

— (A cirkusz lobogói.) A következő levelet kaptuk:

A Tek. Szerkesztőség szíves figyelmébe felhívjuk a Hunyady-térn felállított Kretaj-cirkusz hazafiatlanságára, osztrák színezetű *belso-disztizsere!* — A póznákra (a körönd szélén) zászlók és cimerek vannak szegezve, de ezek között *egyetlen-egy magyar címer, egyetlen magyar piros-fehér-zöld zászló sincs*, hanem van ott osztrák, porosz, lengyel, szász, olasz, oláh, szerb s talán még kínai zászló is és a piros-sárga-kék, a piros-fekete-sárga, s kék-piros és egyéb vegyes színű lobogócskák között ékeskednek az idegenbűnű-idegenebb s főzámaraiban a *kétféjű-sasos osztrák cimerek!* — A tegnapi cirkusz-disztizés alkalmával a közönség e hazafiatlan ornamentika miatt élénken adott kifejezést nemtetszésének s ekkor a cirkusz-személyzet egy pár kétféjű-sasos cimert, egyfejű-sasos német birodalmi címmel váltottak fel — Vagy most, a cimerek és jelvény-kérdés korszakában elég ennyi „tapintat” is?

Több szemtanú.

Ehhez a levélhez nincs mit hozzátennünk. Elvadjuk a cirkusz-igazgatóságától, hogy ezt a — nevezetű enyhe — egyszerű tapintatlanságot helyre fogja hozni, mert nem tudjuk elképzelni, hogy szándékosan történne a magyar lobogó mellőzése. Követjük tehát az összes idegen lobogóknak, a magyar lobogóval való pótlását. Különben mint értesülünk, a tegnapi esti előadás megkezdése előtt a közönség köréből vett kíváncsokra néhány kétféjű sasos cimert elváltak. A cirkusz különben tegnap este zsúfolásig megtelt közönséggel, mely élénken taposla a szereplőket.

— (Hangverseny és táncmulatság.) Dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter fővédnöksége, dr. Sebess Dénes orsz. képv. elnöksége, 60 vendék és 150 rendező közreműködésével szeptember hó 27-én esti 8 órakor a „Transilánia” nagyteremben táncol egybekötött hangverseny lesz Marosvásárhelyen. Az estély tisztá jövedelme a marosvásárhelyi „Székely-társaság” javára fordítatik. A részletes műsort később fogja kiadni a rendező bizottság.

— (Képes-levelezőlapok árusítása.) A főkapitány a kereskedelmi miniszter rendelte alapján tudomására juttatta a vegyeskereskedőknek, hogy csak külön iparigazolvány alapján áruhatnak képes-levelezőlapokat. Ennek következtében a vegyeskereskedők és szatócsok október hó 15-én tul iparigazolvány nélkül nem áruhatnak képes-levelezőlapot.

— (Uj szivarok.) Folyó év október elejétől „Rosita” néven új szivar fog az általános forgalomba levő dohánygyártermények közé felvétetni. Az új szivar ára 100 darabonként az árusok részére 7 kor. 20 fillér; a fogyasztók darabját 8 fillérért szereshetik be. Ugyancsak október elején kerül forgalomba „Delica” elnevezés alatt egy új külföldi szivar is. Ez a szivar 5 darabonként van fadozba csomagolva.

— (Brutális gazda.) Egy Porond-utcai kereskedő, kinek nevét ezuttal elhallgatjuk, gyanakodott szolgáljára, Kriszán Tódorra, hogy az tőle 4 forintot lopott. A szolga nem érezvén magát bűnösnek, tagadta a neki tulajdonított tettet. A kereskedő miután semmiképpen nem tudta szolgáljára erőszakolni a tolvajtságot, egy vasvillát vett elő s ezzel addig verte a szerencsétlen embert, amíg összeesett. Az előhívott mentők csonttörést konstataáltak s Kriszánt ennél fogva beszállították a Karolinakórházba. A brutális kereskedő ellen a rendőrség az eljárást megindította.

— (Gyűjtés Landosz Albert részére.) Ambrus Albertné urnó gyűjtéseként ma 11 korona érkezett be hozzánk a súlyos betegen fekvő Landosz Albert színész részére. A gyűjtéshez adakoztak: Ambrus Albertné 2 korona, Csizsár Regina 2 korona, N. N. 1 kor., N. N. 1 korona, Botha Mihály 1 kor., Schuster Emilné 2 kor., Bogdy és Tauszik 2 kor. Az adakozóknak a beteg Landosz nevében köszönetet mondva, kérjük a jószívű emberek további szíves adományait.

— Eladásokra vannak: Szálloda, kávéház, vendéglő, fűszer-üzlet, ecet-gyár, szatócs-üzlet, fodrász-üzlet, korecsma, házak és telkek, szőlők, új vidékre, mint helyben. Érkezni lehet: Placintár és Társa Mátyás király-tér 12. sz.

— Egy negyed alsópáholy páratlan bérletre kiadó. Érkezni lehet Tamási Tamás kereskedésében.

x Kolozsvári szőlő, vagy gyümölcstermés megvételre kerestetik. Vevő címe a kiadóhivatal utján (telefonon is: 204. szám) megtehető.

x Egy Kónya Sándor nevére szóló index elveszett. A megtaláló kéri az a Theológiára a kapushoz beadni.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, 1903. szept. 24-én:

Forgószél kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, pénteken, szept. 25-én:

Nincs előadás.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Forgószél kisasszony.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: A drótos tót.

Vasárnap: Délután: A doktor ur. — Este: Bob herceg.

* A „Heidelbergi diákélet”-et Meyer-Förster Vilmos kedves színművét adták az este a nyári szinkörben. Mészáros Alajos és Th. Csige Bőskét sokat tapsolta a közönség Megyeri Dezsővel együtt. — Ez volt az utolsó előtti előadás a nyári szinkörben.

* Pénteken nem lesz előadás, mert a színház költözik a téli épületbe. — „A drótos tót” lesz szombaton előadva a téli színházban.

* Garzó Adél és Vécsey Géza bucsufülfélése vasárnap este lesz a téli színházban. Ez alkalommal a „Bob herceg” kerül színre.

* Az első délutáni előadás. Vasárnap (27-én) a téli színházban első délutáni előadásul Molnár Ferenc bohózata, „A doktor ur” fog színi kerülni.

Táviratok

A fővárosi sajtó a manifestumról.

Budapest, szept. 23. éjjel 12 ó.

Az »Esti Ujság« írja: Sajnálatos, de az igazsághoz hiven valljuk be, hogy a szorongva, reménykedve várt manifestum, az izgalmat és a nyugtalanságot, melyet a hadiparancs a lelkekben támasztott, le nem csillapította. Megnyugtató a nemzeti jogok érvényesítéséért folyó küzdelemben egyesült felek egyikének sem nyújtott, aminek más magyarzata aligha lehet, minthogy az ilyesmire nem alkalmas manifestumban a szerencsétlen hadparancs, polgári kiadását látják, ugyanazon tartalommal, változás, javítás nélkül.

A „Magyarország” írja: A szabadelvűpártban félőrával az értekezlet előtt már tudomással bírtak a királyi kéziratról. A manifestum senkit sem elégitett ki. A méltatlanul odaszó hangján beszéltek a dologról. Sűrűn volt hallható, hogy: — Mit akarnak ezzel? Így még nem beszéltek velünk.

A szabadelvű párt értekezlete után Apponyi ötven hívével a Continental szállóban ebédelt. Apponyiékát a manifestum váratlanul érte. Őket sem a manifestum, sem a miniszterelnök beszéde nem elégitette ki. Megbeszéltek a helyzetet, de végleges határozatot a jövőre nézve nem hoztak. Valószínű, hogy a felirat eszméjétől nem fognak elállani.

A kabinetalakításra vonatkozólag a „Magyarország” úgy értesül, hogy Darányi Ignác és Kolossvári Dezső bennmaradnak a kabinetben. Wlassics Gyula helyére Thallóczy Viktor osztálytanácsos jön.

A reggel megjelenő budapesti lapok hangulata általában megégyezik abban, hogy a manifestum hemzseg a közjogi botlásoktól. A korona és nemzet közötti viszony nincs közjogiilag helyesen feltüntetve. Egyszerűen kiegyezés van jelezve, továbbá közönségregről szól és felségjogokat örökösöknek ismer el. Jogokat mindig a nemzet ad, nem lehet azokat örökségbe hagyni, végül a mani-

fesztumban szó sincs a chlopy-i hadiparancsban foglalt sérelmek ellensúlyozásáról.

A bécsi sajtó.

A bécsi lapok külön kiadásban hozták a manifestumot és azt az általános nézetet fejezik ki, hogy nem más, mint a hadiparancs enyhébb hangú ismétlése.

A csehek, lengyelek, keresztény szocialisták nem tulajdonítanak nagy fontosságot a manifestumnak. A németek meg éppen engedményt látnak benne.

Éppen ezért tovább folytatják a a küzdelmet a vámtérület elkülönítésére. A nagynémetek pedig — a perszonál — unióért harcolnak ezután is.

A politikai pártok és a manifestum.

Budapest, szept. 23. é. 12 ó.

Az ó-liberálisok.

Az ó-liberálisok hangulata sem egyseges. Khuen kinevezését ők is szerencsétlen dolognak tartják. Egyikük így jellemzi a helyzetet:

— Most van kinevezett miniszterelnök kormány nélkül és lemondott kormány új megbízás nélkül. Kik őlnek hát a bársonyszékben? Ugy tudom, hogy Khuen nem is tervezett kormányalakítást, de bukni valakinek kell. Odafenn tehát úgy gondolkoznak, hogy bukják az, aki már egyszer ugysis bukott.

Az ó-liberálisok hiszik, hogy Khuen holnap a Ház elnapolását fogja kérni. Az erre vonatkozó királyi kézirat már valószínűleg a zsebében van. Ha ez megtörténne, akkor a holnapi ülés rendkívül viharos lesz. Az is megtörténhetik, hogy az elnapolás egyszerűen a királyi kéziratnak a hivatalos laphan való közzétételével fog megtörténni.

Egyébként a szabadelvűpárt tagjai között aláírási ívet köröznek, hogy a katonai kérdésekben hétfőn pártértekezletet tartson.

A függetlenségi párt.

A függetlenségi párt elkeseredése a tetőfokra hágott.

— Most már végleg meg van pecsételve — mondotta Barabás, hogy osztrák provincia vagyunk és alkotmányunk csak személynyesítés.

— Nem kapunk engedményt se nemzetit, se gazdaságit, s ez az utóbbi még tán erősebb rugás a nemzeteten, mint a hadparancs — jelentette ki Hentaller Lajos.

A párt több tagja a legterrorisztikusabb eszközök igénybevételét kívánja.

A párt az este ismét népes értekezletet tartott.

Kossuth Ferencz elnök kijelentette, hogy a helyzet tegnapról semmit sem változott. A manifestum csak a hadiparancs sérelmeinek a megismétlése. Kéri a párttagokat, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez.

Polónyi szól elsőnek. Változott a helyzet, mert a nemzeti párt tegnap velünk érzett, ma azonban Apponyi és hívei hosszú tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy őket a manifestum, melyet még a délelőtti sérelmeknek találtak, teljesen megnyugtaltja. Khuen-Héderváry nekik kijelentette, hogy tárcáját csak ideiglenesen tekinti, és csak azért vállalta el, hogy a helyzet szanálódjék. A nemzetipárt tehát ismét magunkra hagyott, de mi azért teljesíteni fogjuk kötelességünket. Ajánlja, hogy a párttag országgyűlésen a hadparancsral szemben kész felirattal álljon elő.

Justh Gyula csatlakozik Polónyi Géza véleményéhez. Ezután megválasztották a felirati bizottságot.

Elnöknek Kossuth Ferencet, tagoknak Polónyi Gézát, Tóth Jánost, Mezős-sy Bélát és Bakonyi Samut.

Ezután Nassy Pál felolvasta Andrassy Gyulának a szabadelvűpárt gyűlésén beterjesztett határozati javaslatát, mely általános megbotránkoztatást keltett.

Olay Lajos bejelent, hogy Khuen-Héderváryval szemben az ismeretes vesztegetési ügyből kifolyólag az összeférhetlenségi bejelentést meg fogja tenni. A párt ezt tudomásul vette.

A feliratot még az éjszaka megcsinálták és a holnap reggel 8 órakor tartandó értekezlet elé terjesztik:

A néppárt.

A néppárt — Kaas Ivor kivételével, ki a függetlenségi felfogását osztja, — teljesen a szabadelvűpárt álláspontjára helyezkedett és a manifestumot örömmel vette tudomásul.

Igy tehát a nemzet jogaiért megvívandó küzdelemben a függetlenségi párt egyedül

maradt, de mint az általános hangulattól kivehető, ez a párt meg is fogja tenni a nemzet és a haza iránti kötelességét.

A Reichsrath ülése.

Budapest, szept. 23. é. 12.

Bécsi távirat jelenti, hogy Körber osztrák miniszterelnök a Reichsrathban hosszú indoklással benyújtotta az újonckokra vonatkozó ismeretes törvényjavaslatát.

A magyar krízisre s a történet politikai cseményekre kiterjeszkedve kijelenti, hogy minden osztrák kormánynak a hadsereg minden ügyére vonatkozó befolyását minden időben törvényes terjedelemben biztosítva kell lássa mindaddig, míg a mostani közjogi viszonyok monarchia két állama közt fennáll.

A magyaroknak a szolgálati nyelv megváltoztatására irányuló törekvésének sikeréről szó sem lehet, minthogy a király döntése ez irányban már megtörtént. Ezután a honvédelmi miniszter terjesztette elő az újonctörvény megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatot. Azután a sürgős indítványokat tárgyalták. A vitában Placsek képviselő nagyon rokonszenvesen beszélt Magyarországról, míg ellenben Malik az elszakadást kívánja. Különben az egész ülés a legnagyobb részvétlenség mellett folyt le.

Az új kabinet.

Budapest, szept. 23. é. 12 ó.

Khuen-Héderváry délbén meglátogatta Tiszát és Hieronymit. A látogatás után mindjárt híre ment, hogy Tisza elvállalta a belügyi, Hieronymi pedig a kereskedelemügyi tárcát. Láng valószínűleg pénzügyminiszter lesz.

Budapest, szept. 24. é. 3. ó.

A szabadelvűpártban kijelentették, hogy Khuen-Héderváry senkivel sem tárgyalt a szaktárcák ügyében és éppen ezért minden erre vonatkozó kombináció alapatlan. Khuen, csak a képviselőház holnapi ülése után fogja a kormányalakítást megkezdni.

Az ó-szabadelvűek megcáfolták, mintha Tisza István tárcát vállalna.

Annyi bizonyos, hogy Lukács és Wlassics semmi körülmények között nem maradnak, mert reáuntak a minisztersegre.

A magyargyalázó katonatiszt.

Miskolc, szept. 23. é. 12 ó.

Struchly vadászszázados táviratilag provokáltatta Bónis Sándort, kinek nyilatkozatát tegnap közzöltük. Struchly segédei, — két katonatiszt — ma éjjel fognak megérkezni Pozsonyból, hogy Bónis megbízottáival tárgyaljanak.

A pápa államtitkára.

Budapest, szept. 23. é. 12 ó.

Rómából jelentik: Satolli bibornoknak államtitkárrá való kinevezése biztosítottnak látszik, miután Gotti jelöltségét elejtették.

Sarajov Boris megöletése.

Budapest, szept. 23. é. 12. ó.

Egy Párisból érkezett távirat jelenti, hogy Sarajov Boris megöletésének híré hivatalosan megerősítették. A tudósítás szerint a Monasztir mellei út közepén egy török katona lötte le s fejét levágva Monasztirba küldte, hogy a kitűzött jutalmat megkaphassa érte.

REGÉNY.

Hajótörés után.

— Délamerikai regény. —

Irtá: Kreuth W. (52)

Róbert legyen résen, mert tartani lehet attól, hogy egyes csapatok Lima-Barrosig nyomulnak előre, hogy ott erőszakkal vágomarkhát szerezzenek a sereg számára.

Jó lesz, ha embereire is vigyáz, mert ez a csőcselék mindig hajlandó szövetkezni a „Vörösek”-kel, hogy aztán zsákmánnyal megrakodva eltűnjenek a Yerbales rengetegekben.

A vesztély közel van, de szerencsére még senkinek sincs sejtelve róla, úgy; hogy Róbertnek még elég ideje van ahhoz, hogy egy fontos feladatot keresztülvihessen.

Arról van ugyanis szó, hogy a Chacó-felől oldalon lakó indiákkal ismét békés barátságot kössön, hogy legalább ebben az irányban nyitva álljon alkalommal a menekülés útja.

Róbert úgy vélekedett, hogy don Pedro maradjon otthon, amde ez minden áron menni akart, azzal az irókolással, hogy a megjelenendő fegyverfogható férfiak

lehető nagy számával imponálni kell az indiánoknak. Róbertnek utóljára is engednie kellett.

Medio Christian-nak adandó ajándék gyanánt egy öreg, sovány lovat választottak ki.

A karaván vidám hangulatban indult el s tíz órai ut után elérte a kikötőt. Mídon Baretto meglátta a major-duomot, nem tudta viszatartani a következő megjegyzést:

— Ah, uram, mennyire megváltozott! Ugy látszik, nem tesz jól Önnek Lima-Barros levegője?

S tényleg, a ki Róbertet egy hónappal ezelőtt látta, most okvetlen azt kellett hinnie, hogy egy nagybeteg embert lát maga előtt.

Egész alakja le volt soványodva, arca beesett és fakó volt, máskor oly élénk szeméi gyuladtan meredtek ki tregeikből, haja és szakálla gondozatlanul folyta körül arcát. Nagyfokú idegességet lehetett észrevenni beszédében és mozdulataiban, egész lényét valami különös ingerlékenység jellemezte.

Mercedesen is meglátszott, hogy nagy változáson ment keresztül.

Tésének régen puha, hajlékony körvonalai darabosokká lettek. Hosszu pillától árnyékolzt szemei már nem néztek olyan rejtelmesen álmódóva a világba, mint egykor. Most már szilárdság látszott tekintetében és nagyon sok — kacérság.

Don Pedro a paraguay-i mocsarak között ismét visszanyerte egészségét és hajdani erejét s most napbarnított arcából merészen és vállalkozóan villogtak elő szemei a széles sombrero alól.

— Igaza van Baretto, nem voltam egészen jól az utóbbi időben — felelt Bergen, mikor a kikötőre konyhója előtt állva üdvözölte.

— Ezen a vidéken óvatosabbnak kell lenni, uram! Különösen éjjel, mikor gyilkos ködök borítják a mocsarat, nem kell kimenni a szabadba.

— Lassankint majd csak hozzá fogok szokni mindenhez — válaszolt Róbert szomorú hangon.

Baretto elbeszélte, hogy Medio Christian száz fiatal harcosával nem messze a tulparton táborozik s még ma este hárököket fog küldeni hozzá, hogy meghívja a másnap tartandó összejövetelre.

XXVI. FEJEZET.

Medio Christian összes harcosait magával akarta hozni Punta Coimbrába, hogy Róbertet s embereit üdvözöljék. De Baretto megüzente neki, hogy csak öt kísért hozzon magával. Ezt pedig nagyon kevésnek tartotta a főnök, sokat alkundoztak s végül megállapodtak abban, hogy tíz válogatott harcosal fog Punta Coimbrába jönni.

Ezekkel az alkudozásokkal ismét eltelt egy nap.

Róbert elrendelte, hogy vágjanak le egy kővet bornyut az ünnepi lakomára, a melyre még egy hordó cannát is hozott magával.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás.

Az október — decembri évnegyed közeletével kérjük előfizetőinket az előfizetéseik megújítására.

Önérzettel hivatkozhatunk a lefolyt mozgalmas politikai évre, mely idő alatt az „Ujság” páratlan áldozatkészséggel, hazafias lelkesedéssel szolgálta azon kötelességeket, melyeket olvasóközönségével szemben elvállalt.

Egyetlen vidéki politikai napilap sem tudja felmutatni azt a gyors és részletes tudósítást, a minőt az „Ujság” napról-napra közül a fölmerült politikai és országos eseményekről.

Ezt a lelkiismeretes munkásságunkat honorálta olvasóközönségünk nagymértvű támogatásával, pártfogásával. Ezt a munkásságot igérjük mi és ezt a pártfogást kérjük továbbra is városunk és az erdélyi részek hazafias közönségétől. Ezáltal reméljük, hogy az „Ujság” egyetlen nélkülözhetetlen napilapja lesz az erdélyrészi olvasóközönségnek.

Hazafias tisztelettel:

az „Ujság” kiadóhivatala.

Az „Ujság” előfizetési díja:

Okt.-dec-re 6 kor.

Egy hóra 2 kor.

Mutatvány számokat kívánatra 4 napig szívesen küld a kiadóhivatal.

IRODALOM.

Gyermek lap Kolozsváron. Kecs-keméthy István theologiai tanár szerkesztésében gyermeklap indult meg Kolozsváron „Napsugár” címen. A „Napsugár” különben melléklapja lesz a szintén Kecs-keméthy István jeles szerkesztésében megjelenő „Kis Tükör”-nek, de külön is megrendelhető.

Felölös szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Valódi Erdélyi hegyaljai Tisztán kezelt borok!

2514 28.-*

A borfogyasztó közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelettel értesitem, hogy kedvező bevásárlások folytán beszerzett, úgy mint **saját termésű valódi hazai borok**, Erdélynek leghíresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által rég egy rangban a híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és **legelőnyösebb árak mellett**, a következőképen eladásra bocsátom.

Zárt palackokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. — K 84 f
 " " " " II. " — K 72 f
 " " " " III. " — K 60 f
 " " " " pocsente bor — K 10 f

Zárt 7 deciliteres palackokban:

Erdélyi hegyaljai som — K 90 f
 " " risling — K 90 f
 " " muskotály — K 20 f
 Valódi egri bikavér — K 20 f
 " " piros bor, literenként — K 84 f

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve! Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállítatik!
 Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett értendők. — Üvegek 15 napra kölcsönképen adtnak.

◉ Ismét eladók kedvezményben részesülnek! ◉
 Borüzletem szoliditására személyes meggyőződésért, maradtam tisztelettel

Ötvös Danielné,

Telefonszám 511.

KOLOZSVÁRT, Óvár, Bocskay-utca 1. szám,
 (Mátyás király születési háza szomszédságában)

Sárgahüvelyű

Mont d'or bab
 (KAROBAB) 2747 4-6

bármely mennyiségben megvételre kerestetik! — Czim a kiadóhivatalban.

Braun Mihály
 hangszerkészítő
 KOLOZSVÁRT,
 Wesselényi M.-u 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben.
 Nagy javítóműhely.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetések

a legolcsóbb árban
 GOMBOS FERENCZ
 könyv-nyomdájában
 vétetnek föl. Egy.-u.

Kalapudonságok! — Fehérneműek!

Bittó Rezső * Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 12.

Ájánlja az őszi évaadra megérkezett
FÉRFIDIVAT
 Ujdonságait!

Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!

Mátyás király
 tér.
 Gróf Rhédey
 palota.

Schuster Emil

Telefonszám:
183.

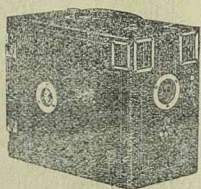
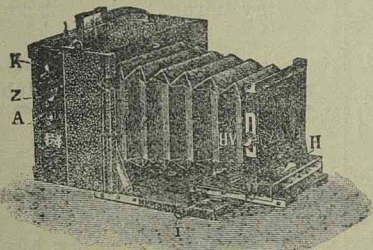
Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati
 — és fényképezési kellékek áruháza Kolozsvárt.

— Ajánlja dusan felszerelt raktárát: —

Az eredeti
 Amerikai
 eredeti gyári árakon

Grammophon
 Társaság hangosan beszélő,
 zenélő- és szavaló-gépeit,
 105, 150—200 koronáig; ugyisint az
 ezekhez megfelelő

lapokból állandó
 nagy raktár magyar,
 német, angol, fran-
 czia, olasz kiadások-
 ban. Grammopho-
 nokat megfelelő
 referenciák mellett
 havi részlettör-
 lesztés mellett is
 árusítok eredeti
 gyári árakban.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn
 Suhl. H. Pieper és Neuman Freres bel-
 giumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen
 Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning
 és Bär czéllövő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltény-
 hüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek
 stb., vadászcipők, csizmák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák.
 Vizhatlan ledő és levelezőrkabátok, felöltők és gallérok, valódi
 daniái mosható iramszarvasbőr kabátok, szőrmével bélelt és
 béleletlenül, bőrsapkák és sisakok.

Schuster Emil.

SÁRGA KRISTÓF

FEHÉRNEMÜ, VÁSZON ÉS SZÜNYEG RAKTÁRÁBAN
 KOLOZSVÁRT, DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM ALATT.

2550 Legolcsóbb árban és legnagyobb választékban kaphatók: 76—104

Kész férfi-, női-, fiu- és Továbbá kész matrác,
 leányka fehérneműek min- paplanok, párnák, ezekhez
 den nagyság és minőségben. ágyszatok minden kivitelben.

Elvállal kiháza-
 tási vagy magán-
 szükségére kívánt
 mindenféle fehérne-
 műek pontos elké-
 szítését, kitűnő
 szabás és jó össze-
 állításra legnagyobb
 figyelem fordítatik.

Új kályha-raktár!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

Kolozsvárt, Kossuth L.-u. 7.
 szám alatt egy új választék

kályharaktárt nyitottam

melyben a saját műhelyemben, Kökert-utca 14. sz.
 rendkívül erős és tűzálló fehér anyagból készülnek

a legszebb Dániel honi kályhák.

Takarék-tűzhelyek és más elegáns stílus
 kemenczéken kívül a legjobb és legszebb gyárt-
 mányu majolika és ó-német kályhák, a
 Budweisi és budapesti magyar gyárakból.

Porcellán fürdő-kádak és
 falburkolatok készíttetnek!

Kályhák átalakítását, takarítását és javi-
 tását pontosan, jótállás mellett elvállalom.

Telef. 332

267 6-10

A nagyérdemű közönség bazafias párt-
 fogását kérve, maradok mély tisztelettel

Telef. 332

GECSE LAJOS.

„Jökebefektetésre“

nagyon alkalmas, Motorhaj-
 társra berendezett, nem rég
 létesült iparvállalat teljesen

konkurens-mentes!

A tulajdonos betegsége
 folytán, előnyös fel-
 tételek mellett

szabad kézből eladó!

Bővebb felvilágosítással e-
 lap kiadóhivatala szolgál.

27.6 2-3

Már
 1 koronáért
50.000
 korona nyerhető.

**ORVOS-
 Sorsjáték!**

Budapest, IV., Váci-utca 17/a.

Már
 1 koronáért
50.000
 korona nyerhető.

Főnyeremény: 50.000 korona érték.

2750 1-6

Egy sorsjegy ára: 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk
 és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennélfogva
 tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne
 tessék késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék
 lehetőleg azonnal elintézní, mert a

= huzás már =

f. évi október hó 10-én lesz.

Orvos-Sorsjáték Központi Irodája:

Budapest, IV. ker., Váci-utca 17/a.

Sorsjegyek a következő bankházakban kaphatók helyben:

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvény-Társaság,
 Leszámitoló és Pénzváltó-Bank erdélyrészi fiókosztálya,
 Kolozsvári Korona-Bank Részvény-Társaság,
 Havas Lázár, — Szántó B. és G., — Zsilinszky Antal,
 továbbá minden dohánytőzsdeben és minden vidéki városban.